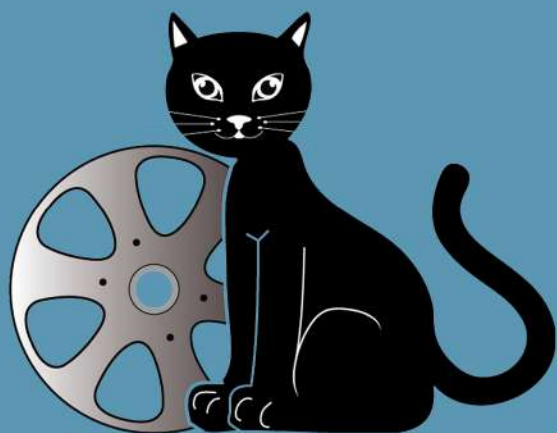

BIRTHPLACE

CINE INVISIBLE

FESTIVAL INTERNACIONAL
FILM SOZIALAK BILBAO

GIDA DIDAKTIKOA

www.kcd-ongd.org

info@kcd-ongd.org

Tel. 946 024 668

KCD GGKEREN INFORMAZIOA

Kultura Communication y Desarrollo KCD Garapenerako Lankidetzako Gobernuz Kanpoko Erakunde bat da, zeinaren helburua baita Komunikazio Soziala eta Kulturala sustatzea garapenerako tresna gisa.

KCD-GGKE onura publikodun izendatu dute, eta EAEko administrazio-erregistroan AS/B/14091/2008 kodea darama.

KCD GGKEaren oinarriak:

1. Herritar global eta konprometituak.
2. Komunikazio demokratiko eta anitza.
3. Baztertuta egon ohi diren kolektibo eta komunitateen integrazioa.
4. Genero-berdintasuna eta emakumeen ahalduntzea.
5. Aniztasun kultural, etniko, erlijiozko, politiko, sozial eta sexu-joerazkoa.
6. Giza Eskubideak, bai norbanakoenak, bai taldeenak.
7. Naturarekiko harreman iraunkorra.
8. Bake-kultura positiboa.
9. Berdintasunean oinarritutako harremanak, bai pertsonen artean, bai herrien artean.
10. Migrazio-prozesuak gizatiartzea.

KULTURA eta KOMUNIKAZIOA funtsezko osagarriak dira edozein pertsona, komunitate edo herriren GARAPEN prozesuan.

KCD GGKEak gizarte hobe baten sorreran bere alea jarri nahi du. Bertan, izatea gailentzen zaio edukitzeari, kultura eta naturaren aniztasuna daude oinarrian eta baztertuta dago edozein bortxakeria eta botere-gehiegikeria.

KCD GGKEak genero arteko berdintasunaren alde dihardu, aukera-berdintasunik ezak eragindako bidegabekeriak desagerrarazteko. KCD GGKEk premiazko deritzo txirotasuna, bereizkeria, kalteberatasuna eta gerrak bukaraztea; izan ere, milioika pertsonari eragiten diote mundu mailan, eta giza garapen iraunkorra galarazten dute.

KCDren lerro estrategikoa, Gizartea eraldatzeko hezkuntzan

- 1) Kultura eta gizarte-komunikazioa sustatu eta zabaltzea, lanabes garrantzitsu eta baliotsuak diren heinean Tokiko Giza Garapena lortze aldera.
- 2) Giza eskubideen, genero-parekidetasunaren, kultura artekotetasunaren eta garapen iraunkorraren zabalkunde eta promoziorako espazioak indartu eta hedatzea.

- 3) Kulturaren, komunikazioaren eta garapenaren inguruko egitasmoen eztabaida, elkartruke, hausnarketa eta sustapena garatzeko guneak indartu eta hedatzea.
- 4) Hainbat sektoretara bideratutako formazio- eta ahalduntze- guneak sortzea, batez ere emakumeek osatuta, garapenerako komunikazioan parte-hartzaile moduan.
- 5) Zinema-sektorean parekidetasuna sustatzea, batez ere gizarte-eraldaketari begira egindakoa.

Jarduerak:

1. Bilboko "Film Sozialak" Zinema Ikusezinaren Nazioarteko Jaialdia
2. Kultura, Komunikazio eta Garapenerako Nazioarteko Topaketa
3. Komunikazioa eta Garapenerako Eskola

Beste batzuen artean...

KCDren garapenerako kooperazio-egitasmoak gauzatzeko ildo estrategikoak

- 1) Munduan zehar garapenerako komunikazioan diharduten pertsona eta erakunde sareak sustatu eta laguntzea.
- 2) Txirrotutako herrialdeetan giza eskubideen sustapenerako lanak garatzea, kultura- eta gizarte- komunikazioaren bitartez.
- 3) Genero-parekidetasuna eta emakumeen ahalduntzea bultzatzea garapenerako kulturaren bitartez.

KCD GGKE-rentzat Garapenerako Lankidetzaren arloko lan-estrategia estu lotuta dago Hezkuntzaren eta Komunikazioaren ikusmoldearekin, Eraldaketa Sozialerako tresnatzat hartuta. Horrela, 2019rako KCD GGKE-k identifi katu eta babestutako proiektuek ardatz nagusitzat hartuko dituzte kontzeptu horiek, eta komunikazioa gehituko dute populazioek aurre egiten dieten errealitate desberdinen analisi eta aldaketarako faktore den aldetik.

Horretarako, KCD GGKE-tik, subjektu politikoen sorkuntza ahalbidetuko duten prozesuak bultzatuko dira, Giza Eskubideen eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren eskakizun-ahalmena areagotzen laguntzeko.

Orobat, KCD GGKE-ko proiektuak Euskadin, ere badute Komunikazioa eta Heziketa Eraldatze Sozialaren ardatz bezala. KCD GGKE Euskal Herriko Unibertsitatearekin eta bigarren hezkuntzako, batxillerko eta formazio zentroekin lankidetzat hitzarmenak ditu, haiekin ekintza ezberdinak garatzen ditu. Gainera, hainbat erakunde publiko eta pribatuekin, mugimendu sozialekin eta ONGDrekin kolaboratzen du bere proiektuak Euskadin aurrera eramateko.

BIRTHPLACE

Sil Van der Woerd, Jorik Dozy / Fikzioa
Indonesia, Erresuma Batua / 2018 / 5 min.
J.B. Ingelesa / Gastelania eta Euskara
silvanderwoerd@gmail.com

Birthplacek planeta ezin hobe batera iristen den gizon baten istorio sinbolikoa kontatzen du. Gizonak bere nemesisa aurkitzen du: ozeanoko zaborra.

PLASTIKOA ITSASOAN

Azken urteotan, plastikoa arazo larria bihurtu da ingurumenerako, ekoizpenak gora egitearen, gehiegi kontsumitzearen eta hondakinak modu desegokian kudeatzearen ondorioz. Gero eta plastikozko objektu gehiago egiten dira, hala nola platerak, edalontziak, botilak, poltsak..., eta denbora mordoa (hamarkadak eta are gizaldiak ere) behar dute degradatzeko, egoki birziklatu ez direlako itsasora iristen direnean. Horrela, bada, plastikoa kutsadura-iturri handia da gaur egun, eta ekosistema guztiak kaltetzen ditu.

Itsasoa da kalterik handiena jasotzen duen ekosistemetako bat. Plastikoen kontzentrazioak aldaketak sortu ditu, eta sortzen jarraitzen du, ekosistema horretako floran eta faunan. Era berean, itsas animaliek hondakin plastikoak irensten dituztenez, haien osasuna arriskutan dago, eta hil ere egiten dira;

horixe da Filipinetako kostaldean aurkitutako balearen kasua, urdailean 40 kilo plastiko aurkitu baitzitzaizkion¹.

Gaur egun, 700 itsas espezie inguru daude kutsadura horrek erasanda. Urtetik urtera, milioitik gora hegazti eta 100.000tik gora itsas ugaztun hiltzen dira itsasora iristen diren plastiko guztien ondorioz. Arazo horrek aztoramendu soziala eragin du mundu osoan. Ondorioz, lege-esparru bat ireki da, zenbait estrategia eta neurri hartzeko, batetik ingurumeneko hondakin plastikoaren kutsadurari aurre egiteko eta bestetik material hori ekoitzi eta erabiltzeko modua goitik behera aldatu ahal izateko.

Saltokietan plastikozko poltsak doan ematea galaraztekoa eta horien kopurua murriztekoa izan da gehien garatutako estrategietako bat. Bestalde, Nazio Batuen Ingurumen Programaren (NBIPren) arabera, **2050erako arrain baino plastiko gehiago egon liteke itsasoan**. Hori saihesteko, erakundeak #ItsasoGarbiak izeneko kanpaina aurkeztu zuen, 2017an, Ozeanoen Munduko Gailurrean. 2020rako itsasoaren kutsadura nabarmen murriztea zen estrategia horren asmoa.

Alabaina, saltokietako poltsei buruzko estrategia positiboa bada ere plastiko kutsatzailearen kopurua murrizteko, irismen handiagoko neurriak behar dira. Europako Batzordeak proposamen bat argitaratu zuen, erabilera bakarreko plastikozko lastoak, platerak eta mahai-tresnak eta belarrietako kotoi-txotxak desagerrarazteko eta horien ordez ingurumenean inpaktu txikiagoa duten materialak erabiltzeko. Badira kutsadura geldotzeko beste neurri batzuk ere: ontziak berrerabiltzeko politika sustatzea erakundeetatik eta zaharkitze programatu eta induzituari aurre egiteko araudiak sortzea.

Edozein modutan ere, 3 R-en (reduce, reuse, recycle)² araua erreferentziazat harturik, plastikoaren ekoizpena eta kontsumoa murriztea izango litzateke neurrikerik eraginkorrena, berrerabiltzera edo birziklatzera mugatu beharrean. Ingurumenaren gaur egungo egoera ikusita, ez da nahikoa plastikoak birziklatzea, murriztu egin behar dira.

Halaber, gizartearen ikuspegitik oso interesgarria izango litzateke ingurumen-hezkuntzako programak sustatzea, herritarrek material natural eta biodegradagarrien alde egin dezaten, plastikoak ordezkatzeko. Herritarrek kontzientzia handiagoa balute plastikoak ingurumenean dituen eraginaren gainean, beren egunerokoan baztertu egingo lukete berrerabilgarria ez den

¹ Tena, A. (2019). Contaminación del mar El 'boom' del plástico en los océanos o por qué cada vez hay más animales afectados. *Público*: <https://www.publico.es/sociedad/contaminacion-mar-boom-plastico-vez-hay-animales-afectados-oceanos.html>

² Reyes, J. (2014). 3R La regla de las tres erres (Reducir, Reciclar y Reutilizar). *Responsabilidad, Social Empresarial y Sustentabilidad*: <https://www.responsabilidadsocial.net/3r-la-regla-de-las-tres-erres-reducir-reciclar-y-reutilizar/>

plastikoa: latak elkarri lotzeko uztaiak, botilatutako edariak, ontziratutako produktuak, lastoak eta abar.

Kontuan hartuta itsas ekosistema dela kaltetuena, ez dira hartu haren kutsadurari aurrea hartzeko neurri bereziak, zuzenean eragiten dioten arloetan. Dena den, badira kutsadura hori murrizten hasteko estrategia batzuk, hala nola:

- Hondakinak itsasora botatzea eragotziko duten kudeaketa-neurriak hartzea.
- Hondartzetako turismo-jarduerak arautzea.
- Portuetako eta kostaldeetako merkataritza-jarduerak kontrolatzea.
- Arrantzan erabiltzen diren plastikozko objektuen ordez beste material jasangarriago batzuk erabiltzea: kalamua eta papera, adibidez.

Azkenik, herritar moduan, hainbat aukera ditugu: hondartzak garbitzeko abian diren kanpainez informatu eta haiekin bat egitea, eta gure inguruan ingurumena babesten diharduten erakundeetan aholkua eskatzea, egunerokoan plastikozkoak ez diren produktuak erabiltzeko (oihalezko poltsak, zurezko hortz-eskuilak, belarrietako kotoi-txotx berrerabilgarriak, botila metalikoak eta abar) eta kontsumoaren alorrean ditugun aukerak ezagutzeko (plastikorik gabeko dendak, plastikorik gabeko produktuak, supermerkatuan plastiko gutxiago kontsumitzeko moduak eta abar). Orobat, bat egin dezakegu ingurumena babesten duten legeak onestearen aldeko kanpainekin.

Ikerketa eta erredakzioa	Aholkularitza
Alba Moreno Nieto	IES Mungia BHI (Mungia)
	CIFP Tartanga LHII, (Erandio)
Zuzenketa eta maketazioa	IES Ballonti BHI (Portugalete)
Greta Frankenfeld	CIFP Iurreta LHII, (Iurreta)
Ainhoa Pérez-Arróspide Navallas	IES Ibarrekolanda BHI (Bilbao)
Gorka López Arantzamendi	IES Aixerrota BHI (Getxo)
Leire Pascual Basauri	IES Artaza-Romo BHI (Leioa)
Juan Carlos Vázquez	CIFP Larburu LHII, (Barakaldo)
Joseba Villa González	IES Botikazar BHI, (Bilbao)
	CIFP Txurdinaga LHII (Bilbao)
	CIFP Elorrieta Erreka Mari LHII (Bilbao)
	UPV / EHU

KONTSULTARAKO DOKUMENTUAK

- Aurkitutako lehen iturria, Greenpeace:
<https://es.greenpeace.org/eu/trabajamos-en/consumismo/plasticos/como-llega-el-plastico-a-los-oceanos-y-que-sucede-entonces/>
- Aurkitutako bigarren iturria, National Geographic:
https://www.nationalgeographic.com.es/naturaleza/grandes-reportajes/ahogados-mar-plastico_12712
- TENA, A.: “Contaminación del mar. El 'boom' del plástico en los océanos o por qué cada vez hay más animales afectados”, *in* Público, 2019:
<https://www.publico.es/sociedad/contaminacion-mar-boom-plastico-vez-hay-animales-afectados-oceanos.html>
- REYES, J.: “3R La regla de las tres erres (Reducir, Reciclar y Reutilizar)”, *in* Responsabilidad, Social Empresarial y Sustentabilidad, 2014:
<https://www.responsabilidadsocial.net/3r-la-regla-de-las-tres-erres-reducir-reciclar-y-reutilizar/>
- Aurkitutako laugarren iturria, YouTube:
<https://www.youtube.com/watch?v=WkWs2ljF904> //
<https://www.youtube.com/watch?v=hvopyknYlc>
- Euskarazko iturria (22. or. – 26. or.):
http://www.ordiziakoahotsa.net/argazkiak/PDFk/Ordizia_aldatzen_gure_zab-orrarekin_zer_Sasiker_taldea.pdf
- <https://www.consumer.es/medio-ambiente/como-reducir-de-verdad-el-plastico-en-los-oceanos-2.html>
- <https://accedacris.ulpgc.es/bitstream/10553/56275/2/informe-basuras-marinas.pdf>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2015/09/la-asamblea-general-adopta-la-agenda-2030-para-el-desarrollo-sostenible/>